

alle omstændigheder er et middel til at forstå vores omverden og en støtte for teoridannelsen; og det kan være bekvemt at have disse diskussionsindlæg — hvor det væsentlige er sagt — samlet i en bog.

Ruth Helkiær Jensen

Deutscher Geographentag, 41. Mainz 1977.

Tagungsbericht u. wissenschaftliche Abhandlungen, Franz Steiner Verlag, Wiesbaden 1978. 702 s., 264 Abb., 72 tabeller. 24 cm., DM 78,00.

Emnekrederne fra de tyske geograf dage i Mainz er vidtspændende og aktuelle. Målt i sidetal ligger hovedvægten på bygeografien. Her er alle artikler med emner fra Tyskland, flere fra selve Mainz. Befolkningsstilvækst og fødeforsyning samt økologiske og biografiske problemer er overvejende belyst ved tropiske eksempler, dog enkelte tyske. Endelig behandler 6 artikler mennesket og de geomorfologiske processer. Desværre indeholder heftet ikke beskrivelser af de mange en- og flerdages ekskursioner, der fandt sted i tilknytning til mødet. Arrangørerne af disse geograf dage har altid fingeren på pulsen, og beretningen om dem består derfor af tysk geografis bidrag til dagens debat.

Ruth Helkiær Jensen

R.J. Johnston: Political, electoral and spatial systems.

An essay in political geography. Clarendon Press, Oxford 1979. 221 s., fig. og tab., 24 cm., 7,95 Pund.

På grundlag af en geografisk analyse af de spatiale variationer i socialt velfærd med brug af modeller diskuteres de statslige og lokale regerings prioritering af befolkningsønsker ud fra deres større eller mindre bundethed til forskellige grupper i samfundet. Forfatteren konkluderer, at geografien kun kan illustrere uligheder i de politiske systemer, deres årsager ligger dybere end i spatiale fordelinger.

Ruth Helkiær Jensen

W.C. Putnam: Putnam's Geology.

3. ed. by Peter W. Birkeland and Edwin E. Larson. Oxford University Press, New York 1978. 659 s., talr. ill., 12,25 dollars. Det er en meget stor bog, der udelukkende omfatter den almindelige Geologi, men også en noget ujævn bog. Mange af emnerne som f.eks. kapitlerne om vulkanisme, tektonik og den kemiske forvitring er meget indgående behandlet med mange

ypperlige illustrationer, medens andre, særlig havets og kysternes processer er mere overfladisk og utilstrækkeligt behandlet. Periglacia processer behandles således slet ikke. Også emnernes rækkefølge er helt forskellig fra hvad man er vant til og følger en ret tilfældig orden.

Kaj Hansen

Fr. Klockmann: Lehrbuch der Mineralogie.

16. Aufl. überarb. und erw. von Paul Ramdohr und Hugo Strunz. Ferd. Enke Verlag Stuttgart 1978. 875 s., 631 fig., talr. tab., DM 168,-.

Bogen er dels lærebog ved universiteter og højere læreanstalter, dels opslagsbog. Den første del omfatter derfor krystal-kemi og krystal fysik. Særlig den første del er en meget detaljeret gennemgang af mineralernes almindelige egenskaber og metoderne til at måle disse og til at opstille en vis systematik.

I mineralogien er alle talmæssige data naturligvis opgivet medens beskrivelsen af navnlig forekomst og anvendelse er noget mere kortfattet.

Kaj Hansen

Werner Gocht: Wirtschafts Geologie.

Springer Verlag, Berlin — Heidelberg — New York 1978. 200 s., 37 fig., 24 cm., DM 22,-.

Bogen behandler opøgningen og udvindingen af mineralske råstoffer og falder i 6 hovedkapitler. Metoder til prospektering og udnyttelse af forekomsterne. Vurdering af en forekomsts udnyttelse. Markedet for de forskellige mineralske råstoffer og råstofpolitik. Kort sagt metoder til prospektering og vurdering af de enkelte forekomsters økonomiske værdi og mulighederne for en økonomisk udvinding.

Kaj Hansen

H.G. Reading (ed.): Sedimentary Environments and Facies.

Blackwell Scientific Publications LTD Oxford 1978. 557 s., talr. ill., 25 cm., 13,00 dollars.

Man får naturligvis en masse at vide om forskellige sedimentationsmilieuer, ørken, delta, saltøer og glaciale forhold, men i mange henseender er behandlingen temmelig ufuldstændig eller ensidig. Afsnittet om søerne omfatter mest vandets fysisk-kemiske egenskaber, mens selve sedimenterne gytje, dy og tørv overhovedet ikke nævnes. Tidevandsområdernes

marsk behandles også meget ufuldstændigt enten som forekommende i deltaer eller i et så specielt stærkt kalkproducerende milieu som Bahamaøerne. De interessanteste kapitler er faktisk dem, der handler om dybhavets sedimentation og om sammenhængen mellem sedimentation og tektoniske bevægelser.

Kaj Hansen

Kurt Mohr: Geologie und Minerallagerstätten des Harzes.

Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung, Stuttgart 1978, 187 sider, 139 fig., 4 udfoldningsbilag, 2 oversigtstavler, 24 cm., DM 68,80.

Harzen er et af de ældste bjergværksområder i Europa og en rest af den hereyniske foldningsperiode i karbontiden, og store dele af malmforekomsterne er dannet under denne foldningsproces. Den her foreliggende bog er en meget detaljeret gennemgang af områdets geologiske udvikling helt tilbage fra silurperioden og til nutiden.

Kaj Hansen

J.J. Tricart: Précis de Géomorphologie 2. Géomorphologie Dynamique Generale. Société D'Enseignement Supérieur, Paris 1977. 345 s., 153 fig., 24 cm.

Det lønner sig altid at fordybe sig i professor Tricarts publikationer, thi han har altid haft en særlig evne til at trække særlige interessante eksempler frem og til at behandle emnerne ud fra nye synspunkter. Det samme er også tilfældet med denne bog, der omhandler forvitringsprocesserne og de fluviale og marine geologiske processer.

Kaj Hansen

Alfred Bögli: Karsthydrographie und physische Speleäologie.

Springer Verlag, Berlin 1975. 292 s., 160 fig., 12 tvl., 25 cm., DM 58,-.

Karstfænomener og huleforskning er to fagområder, der hidtil har været behandlet hver for sig, men de fysisk-kemiske processer der udformer dem er i mange tilfælde de samme, hvorfor begge områder er behandlet her i denne bog. Bogen giver først en grundig gennemgang af de bjergarter og mineraler, der er karakteristiske for karstområderne dvs. Gips og Anhydrit, Kalkspat og Aragonit samt Dolomit, og der gøres meget udførlig rede for samspillet mellem kulddioxid, vand og kalkbjergarterne. Derpå følger en beskrivelse af karstområderne og vandet,